

BU CZ A CZ

Rokokowy ratusz w Buczaczu.

Rumy zamku buczackiego który przetrwał oblężenie tureckie 1672 r.

Jesteśmy w Buczaczu i trochę pogubiliśmy się w tym mieście. Uwagę przyciąga wspaniały, najpiękniejszy we wschodniej Europie rokokowy ratusz ufundowany przez Mikołaja Bazylego Potockiego (1750-51) wg projektu Bernarda Meretyna. Elewacja frontonu jest niezwykle bogata, wręcz poruszająca. Wspaniałym cackiem są kamienne kompozycje rzeźbiarskie, które przedstawiają dwanaście prac Herkulesa dłuta Jana Jerzego Pinsiela, najwybitniejszego przedstawiciela szkoły lwowskiej. Znajduje się tu dziś Muzeum Historyczno-Krajoznawcze. Zachwyć nas ten ratusz w takim stopniu, iż prawie zapomnieliśmy o bohaterze naszej wędrowki Janie III Sobieskim. Oj, nie uchodzi! A więc podążamy ku prawemu brzegowi Strypy, gdzie wznoszą się ruiny zamku zbudowanego przez Buczackich i Potockich. Zamek leżał na szlaku wypraw Jana III Sobieskiego, więc z pewnością w nim był. Cóż, Buczacz to miasto, w którym 1672 r.

podpisano haniebny dla Rzeczypospolitej traktat z Sułtanem Mehmetem IV, na mocy którego Rzeczypospolita utraciła woj. podolskie wraz z Kamieńcem i zobowiązała się do płacenia corocznego haraczu na rzecz sułtana. Traktat podpisano ponoć pod lipą, która stoi tam do dziś otoczona niedużym płotem. Jak nam opowiedział przypadkowo, a bardzo dla nas szczęśliwie, spotkany pan Jurij Bazarow, mieszkaniec miasta i wielki miłośnik tych stron lipę nazwano „Lipą Mahometa”, niektórzy jednak woleli nazywać ją „Lipą Sobieskiego”.

Jurij wskazuje nam również drogę, wciąż opowiadając o Buczaczu, do źródła Jana III Sobieskiego upamiętniającego kilkakrotny pobyt monarchy w Buczaczu. Jan III lubił przy tym źródle odpoczywać. Niegdyś była tu też tablica z miedzi, traktująca o pobytach Jana III w tym miejscu. Niestety, pewnego dnia zniknęła.

Fot. B.R.

Źródło Jana III Sobieskiego.

Tablica upamiętniająca pobyt króla w Buczaczu z tekstem: „Król Jan III Sobieski odpoczywał przy tym źródle w roku 1683”.

Współczesna tablica informacyjna w języku ukraińskim świadcząca, iż lipa stanowi zabytek przyrody i ma znaczenie historyczne

Lipa pod którą wg tradycji miejscowej podpisano traktat między Rzeczypospolitą a Imperium Tureckim w 1672 roku zwana „Lipą Mahometa” albo „Lipą Sobieskiego”.